

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 26. MARCA ROKU 1799. we WTOREK.

Za Najjaśniejszego Króla Pruskiego Jmci etc. Pana naszego najlatawszego rozkazem, konwency między Najjaśniejszym Panem i dwoma dworami Cesarzkimi pod dniem 15. (26.) Stycznia roku 1797. zawarta względem różnych przedmiotów ściągających się do całkowitego podziału krajów bywszej Rzpltey *Poliskiej* wprowadzie już dnia 15. Września roku tego samego dla tych, którychby Tranzakcyje w niej zawierane interesowały, przez obwieszczenie w pisma publiczne umieszczone do wiadomości powszechney podana została; gdy jednak w ten czas Najjaśniejsze trzy Dwory kontraktujące ieszcze nie były się zgodziły o termin, od którego czas pięcioletny w Artykułach XI. i XII. Konwencyi pomienioney oznaczony, w którym wazalowie i poddani pod więcej iak pod iednym panowaniem posselleye mający oświadczyć mają, pod którym panowaniem pomieszkanie sobie obierają, i w którym posselleye w drugich panowaniach przedać powinni, rachować się ma, i ztąd też oznaczenie terminu owego ieszcze odłożono zostało; gdy daley Artykuły wspomniane dla znaczney części wazalów i poddanych w krajach bywszej Rzpltey *Poliskiej* ośiadłych, największej są wagi; przeto Najjaśniejszy Król *Pruski* Jmci etc. Pan nasz najmłodszy nie tylko Artykuły wspomniane, iak następują:

Artykuł XI. „Trzy Dwory dostrzegłszy wynikające „nieprzyzwoitości z exystencyi poddanych mających posselleye w krajach różnych Monarchij i ztąd mieszczących mi poddaniemi nazwanych, zgodziły się po następiącym w tey okoliczności porozumieniu się, aby na przyszłość żaden z ich poddanych nie był mieszczącym, i że tak exystencya iak nazwisko takowych poddanych „mają być zmieszone. Każdy więc z poddanych, który „więcej ma posselleyi iak pod iednym panowaniem, „powinien w ciągu lat pięciu oświadczyć uroczyście za „siebie, dzieci i sukcesorów, iako też za sieroty nad „którymi opieka prawnie mu polecona została, iż wy- „biera sobie to lub owe panowanie, pod którym żyć „chce, a w tym wolnym wyborze najmniejszy przymus „miejsca mieć nie będzie. Gdy zaś ten wybór raz już „nastąpił, tedy czyniący nie będzie go mógł pod żadnym „pozorem odmienić i będzie obowiązującym i nie- „odwołanym dla niego, dzieci, sukcesorów i sierot, a „to pod karą konfiskaty tych dóbr, któreby przeciw „brzmieniu niniejszego Artykułu zatrzymali. Strony „kontraktujące obowiązują się iak najmocniej, prze- „strzegać dokładnie eksekucyi tego urządzenia, którego „wzajemny pożytek dla poddanych iest widoczny i zaniedbanym być nie może.

Artykuł XII. „Strony umawiające się chcąc połą- „czyć te bezpieczeństwa i przezorności środki z do- „brem swych poddanych, zgodziły się na dozwolenie „im czasu pięcioletniego, w którym dobra i inne pra- „wa gruntowe posiadający w innych krajach, a nie w „tych, które sobie za siedlisko obrali i w których iako „poddani żyć mają, pod warunkami ile możności dla „nich najżykowniej sprzedąć lub zamienić mo- „gą. Rownież ma być postąpiono względem sukcesyji „lub innych dóbr, które tytułem interczy lub innym „iakiem sposobem spadną na nich. Sukcesyje te i inne „dobra, choćby pod iakimkolwiek bądź imieniem na „gruncie były obcego mocarstwa, muszą być także w „przeciągu lat pięciu sprzedane. Gdyby po tym upły- „wionym czasie przepisom niniejszego urządzenia nie „stało się zadosyć, na ów czas własność takowa i pra- „wa na gruncie każdego z trzech mocarstw podpadną „konfiskacie. We wżyskich podobnych przypadkach „summy z takowych przedaży pochodzące, i które pod- „dani z kraju iakiego mocarstwa wyprowadzić mają do

„kraju którego sobie panowanie obrali, żadney opłacie „procentu dzielić od sta, ani innym iakowym podat- „kom przy wywożeniu sum w krajach *respective* mo- „carstw exystować mogącym, podlegać nie będą. „ieszcze raz publikować, ale i rownie to do wiadomości „powszechney podać kazal, że za zgodą teraz między Naj- „jaśniejszemi Dworami kontraktującemi nastąpią, termin „od którego iak wyżej mowiono czas pięcioletny dla pod- „danych mieszczanami nazwanych rachować się powinien, „na dzień 8. Marca 1797. roku iest stanowiony, i że więc „na dzień 8. Marca 1802. roku uplynie, aby każdy którego „się to tyczy, dla dogodzenia przepisom artykułów po- „wyższych swoje mógł uczynić urządzenie.

Obwieszczenie niniejsze dla tym większey wagi pieczęcią Królewską stwierdzone, i od ministrów tajnych Stanu i Gabinetu podpisane zostało. — Dan w *Berlinie* dnia 17. Stycznia 1799. roku.

Za wyrażnym Najjaśniejszego Króla Jmci rozkazem.
FINKENSTEIN. — ALVENSEBEN. — HAUGWITZ.

z Londynu dnia 15. Lutego.

W okolicznościach *Irlandyi* iedno tuteysze pismo wyraża co następuje „Na dniu 19. Lutego prokurator generalny wniósł do izby niższej parlamentu *Dublińskiego* bill pod tytułem *O przytłumieniu terazniejszey rebelij*, którego zamiarem iest umocować *Vice Króla*, do sądzenia przestępców podług praw wojennych, tak dalece aby władza nawet cywilna nie należała do rewizyi tego wyroku wojennego. Ten bill do druku oddany został, i miał być na dniu 26. Lutego powtórnie przeczytany. Wiele członków powstało przeciw temu billowi, iako wprowadzeniu bez żadney naglącey potrzeby zupełnego despotyzmu wojskowego. Bill ten tym więcej znalazł oporu, iż dostrzeżono, że iest częścią planu ministra, chcącego wprowadzić wszelkimi sposobami ułożone przez siebie Ziednoczenie.

z Paryża dnia 7. Marca.

Oddawanie chorągwi *Neapolitańskich* odprawiło się dnia wczorayszego w Dyrektoryacie Wykonawczym w obecności wżyskich członków Ciała Dyplomatycznego, oraz *Xcya d'Offuna* Ambassadors *Hiszpańskiego* w *Wiedniu*. Po odprawioney audyencyi zaszczerpiono drzewo wolności przed znaczniejszą bramą palacu Dyrektoryatu Wykonawczego na ulicy *Tournon*, a Prezydent *Barras* zawiesił na nim troykolorową chorągiew.

Jeden z officerów armii *Egipskiej* po 60. dniach podróży świeżo do *Paryża* przybył, doniósł, iż przy iego wyjeździe *G. Buonaparte* miał przedsięwziąć podróż do *Syryi*. Zdać się podług listów prywatnych z *Włoch*, iż Rząd czyni gotowość do popierania go przez wyflanie 25. tysięcy ludzi mających iść przeciw *Konstantynopolowi*. Jedni mówią, iż to wojsko ma wyładować do *Albanij*, inni iż otrzyma pozwolenie przejścia od Rządu *Austryackiego*, któremu za tę powolność zapewnionoby *Bośnią* i *Serwią*, dodają nawet, iż względem tego projektu uczyniono już propozycyę w *Wiedniu*.

Dnia 8. Marca.

List jeden z *Cadix* pod dniem 14. Lutego pisany donosi, że *Admirał Massaredo* odebrał ostatnią razą dwóch nadzwyczajnych kuryerów; niewiadomo co zawierają ich depeze. To tylko powiedzieć możemy, że dane są rozkazy wżyskim naszym marynarzom, ażeby na pierwszy znak byli w pogotowiu do wyjścia na morze. Uzbieraia

ośm liniowych okrętów do wyprawy sekretney. Spodziewana iest z *Ameryki* znaczna liczba okrętów przeznaczonych do przewiezienia maytków, którzy mają dopełnić liczbę ludzi okrętowych. Pięć liniowych okrętów mających na sobie wojska do wyładowania, wyidą wkrótce na morze. Popłyną iak flychać do *St Domingo* w celu przeprowadzenia do posłuszeństwa zbuntowanych *Murzynów*. Przyflany iest inny oprócz tego rozkaz do wydziału morskiego, ażeby opatrzył we wżyskie potrzeby i przygotował do wyjścia 20. liniowych okrętów pierwszej wielkości, nierachując w to wielkiego uzbrojenia. Nie będą mogli wiedzieć o swoim przeznaczeniu aż na pewney wysokości morza. Dowiedzieliśmy się z żalem o zatonięciu 20. kupieckich okrętów z całym ekwipażem, które wypłynęły z *Ajamonté* i były w różne miejsca przeznaczone. — Jedno pismo donosi, że *Hiszpani*, po uczynioney z *Portugalczykami* umowie, wprowadzili do *Lizbony* 200. millioów realow, które z *Indyów* przywieziono.

Telegraf na drodze *Strażburskiej* był dnia wczorayszego w ciągłym poruszeniu. Lecz nie ieszcze z tego do wiadomości nie doszło. Te doniesienia ściągają się zapewne do przechodu wojsk naszych przez *Ren*. Nadzieje pokoju coraz bardziej znikają.

Dnia 9. Marca.

Redaktor dzisiejszy zawiera w sobie proklamacyę Dyrektoryatu do *Francuzów* ściągającą się do dobrego wyboru na przyszłych Elekcyach.

Bywszy Minister marynarki *Pleville Lepelley* wyjeżdża do *Neapolu* dla urządzenia tam marynarki. *Sieyes* Brat Ambassadorsa w *Berlinie* i *Countrier* wyjeżdżają także na objęcie urzędu konsulow. — Mowią, iż Dyrektoryat *Wyk*: ma mieć wkrótce gwardyę *Szwajcarską*.

Kommissarze *Francuzcy* zarządzają teraz kopaniem gruzow *Herkulanum* i *Pompeja* przy *Neapolu*. Wynaleziono już rozmaite kosztowne sprzęty, i spodziewają się odkryć ieszcze kosztowniejsze. Minister interesow wewnętrznych odebrał dwie złote bransoletki i kolczyk znalezione w zwłokach kobiet, które zginęły w czasie ruiny *Pompeianum*, i które były zapewne w nie ubrane w czasie zapadnięcia się tego miasta. Są one z nader czystego złota. Znaleziono także wiele pięknych marmurów i medalow, a między innemi medal *Cesarza Galby*.

z Brukselli dnia 9. Marca.

Insurgeneci założyli sobie nowe siedlisko w lesie *Soignes*. Z tamtąd napadają na okolice, i przyflępną aż ku *Brukselli*. Przed trzema dniami wyprawiono ztąd korpus infanteryi i nieco kawaleryi dla ich ścigania, z tey wyprawy przyflano tu już dnia wczorayszego dwunastu insurgentow wziętych w niewolę. — Administracya centralna Departamentu *la Dyle* wydała dekret, którym wyznacza miejsca, na których w przyszłym miesiącu *Germinal* odprawiać się będą zgromadzenia pierwiastkowe.

z Hagi dnia 9. Marca.

Generalowa *La Fayette* przybyła tu dnia wczorayszego, ztąd wyjedzie do *Vianen* do swego męża na granicach bywszej naszey Prowincyi, gdzie na nieiaki czas nają sobie mieszkanie. Mowią, iż pracuje nad tym, ażeby został wyznaczony z listy emigrantow.

Nasze gazety pod artykulem z *Londynu* d. 26. Lutego wyrażają, iż Minister *Cesarzki* oświadczył tam, iż *J. C.*

